

**УНІВЕРСИТЕТ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ**

**ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(15 листопада 2024 року)**

№ 102

Переяслав – 2024

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

15 листопада 2024 року

Вип. 102

Збірник наукових праць

Переяслав – 2024

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»:
Зб. наук. праць. Переяслав, 2024. Вип. 102. 236 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Склярєнко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Солопко І. О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Рада молодих учених університету
©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

важливе значення для кандидата при пошуку роботи. Організації наймають нових співробітників, приділяючи все більше уваги наявності soft skills, тому що компанія, щоб бути конкурентною, повинна створювати ефективні команди та атмосферу спільної роботи [5]. Розвиток гнучких навичок у майбутніх спеціалістів забезпечить успіх у професійній діяльності. Важливо також відзначити, що розвиток soft skills – це самостійний вибір спеціаліста, який бажає зробити успішну кар'єру.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Dr. Salamah Ambarak Salih. Integrating Soft Skills in EFL Teacher Education. *International Journal of Multidisciplinary Sciences and Advanced Technology*. 2020. Vol 1, no 9. С. 95–110.
2. Андреева О. Б., Подоляка П. С. Формування соціальних навичок майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту, фізичної терапії та ерготерапії. *Rehabilitation and Recreation*. 2022. Vol. 10. Р. 10–16. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2022.10.1>
3. Коваль К.О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливіших чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного університету*. 2015. №2. С. 162-167.
4. Лободинська О. М., Гриджук О. Є. Формування соціальних навичок студентів: проблеми й перспективи. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. 30(3). С. 116–121.
5. Ткачук Ю. Концептуальні підходи до визначення поняття «соціальні навички». *Наука. Освіта. Молодь*. 2021. №2. С. 181–184. URL: http://www.library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2021/2/62.pdf.

УДК 373.5.091.33:57

*Ірина Лабіш, Галина Жирська
(Тернопіль)*

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Розглянуто значення, дидактичні функції та досвід використання Інтернет-ресурсів для навчання предметів природничої освітньої галузі у закладах загальної середньої освіти. Проаналізовано ставлення педагогів та здобувачів освіти до використання Інтернет-ресурсів. Охарактеризовано різноманітність цифрових технологій з використанням Інтернет-ресурсів під час навчання природничих наук.

Ключові слова: *Інтернет-ресурси, цифрові технології, навчальні предмети природничої освітньої галузі, методика навчання природничих наук.*

The significance, didactic functions and experience of using Internet resources for teaching subjects of the natural education branch in secondary education institutions are considered. The attitude of teachers and students to the use of Internet resources is analyzed. The variety of digital technologies using Internet resources during teaching natural sciences is characterized.

Keywords: *Internet resources, digital technologies, subjects of the natural education branch, methodology of teaching natural sciences.*

Сучасна дитина росте у світі, перенасиченому інформацією: різноманітні, не структуровані факти, відомості, знання буквально переслідують її на кожному кроці. Аналіз сучасних літературних джерел дає можливість стверджувати про зростання освітнього потенціалу Інтернету як доступного засобу дистанційного навчання та самоосвіти дітей [2, с. 5]. На відміну від інших засобів інформації, Інтернет-мережа поєднує у собі друковану, фото та відеоінформацію. Потрібно лише зайти до мережі та сформулювати

запит. Однак виникає парадокс – щоб правильно сформулювати запит, треба уміти проводити хоча б первинний аналіз пошукових задач, а ось здатності до аналізу, життя в Інтернет-реальності якраз і не формує.

Аналіз ресурсів та послуг, доступних в Інтернет суб'єктам сучасної освіти (педагогу і учню), дозволяє визначити дидактичні функції мережі Інтернет. Послуги Інтернет можна розбити на три групи. *Перша група – інформаційні послуги*: рекламна інформація (електронний каталог; анкетування користувачів, електронна пошта (одержання послуги); електронні конференції (знайомство з інформацією); електронні газети і ресурси; електронні бібліотеки; журнали; статистика й інше; інформаційні колекції. *Друга група – інтерактивні послуги*. Серед дидактичних властивостей Інтернет звертають на себе увагу технологічні можливості Інтернет, тобто здатність передавати інформацію з певною швидкістю, здатність реалізувати інтерактивність спілкування суб'єктів навчального процесу. Для освітнього процесу важливий діалоговий тип спілкування, який мотивує учнів до обговорення навчальних ситуацій. *Третя група – пошукові послуги*. Для пошуку інформації у мережі використовуються спеціальні пошукові служби. Зазвичай пошукова служба - це компанія, що має свій сервер, на якому працює якась пошукова система. В даний час у вітчизняних ресурсах діє досить багато пошукових систем. Найбільш поширені з них це: Google, Rambler, Meta, Nigma. Пошукові системи щодня каталогізують текстову інформацію, щоб користувачі мережі Інтернет в каталогах пошукових систем могли легко знайти необхідну інформацію [3, с. 23].

З метою з'ясування стану і можливостей використання Інтернет-ресурсів у процесі вивчення природничих наук на платформі Google було проведено анкетування учнів та вчителів. У дослідженні взяли участь 85 учнів 9-х класів ліцею № 171 «Лідер» та 32 вчителі біології м. Києва та Київської обл. Анкети включали запитання відкритого та закритого характеру.

Результати анкетування педагогів свідчать, що всі вчителі використовують Інтернет-ресурси в професійній діяльності. Водночас переважна більшість (96% опитаних) впевнені, що використання цього засобу навчання позитивно впливає на формування мотивації і зацікавленості учнів до вивчення біології. Щодо мети використання Інтернет-ресурсів, то відповіді засвідчили, що вчителі біології найчастіше використовують їх для: пошуку матеріалів теоретичного та методичного характеру під час підготовки до уроків – 33,8% опитаних; організації освітнього процесу з використанням Інтернет-технологій (інтерактивних вправ, аркушів, онлайн-тестів тощо) – 28,8%; підвищення професійної компетентності (участь в онлайн-семінарах, вебінарах, проходження курсів) – 27,9%; публікації власних напрацювань – 9,5%.

Наведені вище результати опитування дозволяють стверджувати, що сьогодні інтернет-ресурси – один з найпопулярніших та найфункціональніших засобів, що використовується в освітньому процесі для розв'язання різних завдань. Як засвідчують результати опитування, вчителями найчастіше використовуються освітні курси, портали та платформи, серед яких найпопулярнішими є: Освіта-UA (використовують 75% респондентів), Освітній проєкт «На Урок» (81,3% респондентів), Всеосвіта (використовують 85,4% респондентів). Вони дозволяють розміщувати власні методичні напрацювання чи використовувати запропоновані іншими педагогами; створювати найпростіші навчальні завдання – тести, використовувати цікаві способи активізації пізнавальної діяльності; долучатися до заходів, спрямованих на професійне вдосконалення, – семінарів, вебінарів, курсів.

Аналіз існуючих класифікацій [4, с. 121] та власного досвіду свідчить, що питання диференціації Інтернет-ресурсів в освітньому середовищі є напроцуд складним і не має вирішення на сучасному етапі. Зважаючи на широку популярність Інтернет-ресурсів у професійній діяльності, нами була зроблена спроба визначити, які їх різновиди вчителями використовуються найчастіше. Зокрема: довідкові ресурси (бібліотеки, онлайн-журнали,

енциклопедії, підручники і подібні, що містять теоретичні відомості) використовує у своїй діяльності 73% опитаних учителів; освітні курси, портали, платформи (містять навчальні матеріали з теми чи курсу в текстовому чи відео форматі, підготовані фахівцями) – 92% педагогів; ресурси-тренажери (сайти для створення та виконання інтерактивних вправ, тестів та інших типів завдань) – 49% опитаних педагогів; ресурси неосвітнього характеру, що можуть бути використані в навчальних цілях (віртуальні екскурсії, блоги тощо) використовує лише 39% опитаних учителів біології. Таким чином, можемо стверджувати, що Інтернет-ресурси активно використовуються українськими вчителями-практиками для виконання різних освітніх завдань: підготовки до уроків, організації процесу навчання, самоосвіти та самовдосконалення.

Щоб проаналізувати ставлення школярів до впровадження Інтернет-ресурсів в освітній процес, нами було проведено опитування учнів 9-х класів. Результати дослідження свідчать, що переважна більшість здобувачів освіти послуговується в навчальній діяльності мережевими ресурсами – 94,5% опитаних. При цьому, показовим вважаємо ставлення учнів до Інтернет-ресурсів як засобу зацікавлення та мотивування до навчання, оскільки лише половина (54%) опитаних вважають, що ресурси Інтернету позитивно впливають на формування пізнавального інтересу. Інтернет-ресурси використовуються учнями для виконання різних навчальних завдань, насамперед це (відповідей можна було обирати декілька): пошук інформації з цікавих або незрозумілих питань – 73,2% опитаних; підготовка до уроків – 71,4%; виконання навчальних завдань під час уроку – 41,1%; поглиблення знань з теми – 28,6%; підготовка проєктів, рефератів – 1,8 % респондентів.

Зауважимо, що результати дослідження свідчать, що Інтернет-ресурси використовуються не лише як джерело знань, а й як спосіб організації навчання (таким чином використовують ресурси 41,1% учнів та 81,3% вчителів). Відповідно стають поширеними такі прийоми та методи навчання, як: Інтернет-квест або віртуальний квест; робота з інтерактивними модулями; створення хмар слів або презентацій онлайн у синхронному режимі (кілька учнів одночасно заповнюють/доповнюють підготовані форми); віртуальні екскурсії.

Зважаючи на це, ми спробували визначити, які різновиди навчальних завдань учні найчастіше виконують за допомогою Інтернету. Як засвідчують результати опитування, зазвичай Інтернет-ресурси використовуються для перегляду відео та презентацій – 31,8% опитаних учнів, пошуку та обробки текстової інформації – 22,6%, виконання тестів – 24,4%, створення власних презентацій та відео – 12,9%. Рідше учні працюють над виконанням інтерактивних вправ – 3,5%, створенням ментальних карт – 4,8%.

Отже, всі учасники освітнього процесу позитивно ставляться до використання Інтернет-ресурсів у навчанні біології, а також постійно застосовують їх у своїй діяльності. Під освітніми Інтернет-ресурсами, що використовуються в навчанні природничих наук, варто розуміти web-сторінки, що містять інформацію різного характеру (текстову, графічну, статистичну, а також зображення, відео, інтерактивні модулі), що може бути використана з дидактичною метою в освітньому процесі з біології. Серед їх усього розмаїття варто виокремити: довідкові ресурси; освітні курси, портали, платформи; ресурси-тренажери; ресурси неосвітнього характеру, що можуть бути використані з навчальними цілями. Освітні Інтернет-ресурси активно застосовуються як учителями, так і учнями, переважна більшість яких наголошує на їх позитивному впливі на формування пізнавального інтересу до вивчення біології.

Результати опитування свідчать, що мережеві ресурси – поліфункціональні, використовуються загалом у двох основних напрямках: як джерело інформації (для пошуку теоретичних, методичних матеріалів, поглиблення власних знань); як спосіб організації освітнього процесу (багато ресурсів у мережі дають можливість учителям створювати та публікувати різні навчальні завдання, які учні виконують в онлайн-режимі, особливо затребуваною стає ця функція за умов дистанційного і змішаного навчання).

Одним з вирішальних факторів ефективного використання засобів інформаційних технологій в освітньому процесі є знання і вміння педагога, що застосовує ці технології, раціонально поєднуючи їх з традиційними [1, с. 379]. На нашу думку, у природничій освіті доцільно використовувати наступні технології.

«Livejournal» («живий журнал» або «блог»), де кожен житель планети Інтернет може створити і надалі вести свій публічний живий журнал, в якому може залишати записи про події в його реальному чи віртуальному житті, про те, які освітні ресурси він використовує і які проблеми вирішує. Кожне повідомлення, опубліковане в блогах, має свою URL-адресу, за якою до повідомлення можна залишити свій коментар в мережному щоденнику. Тут можна обговорювати освітні ресурси, проблеми з вивчення певної теми навчального плану, розміщувати додаткові матеріали (лекції, завдання тощо.)

– «Wiki» («Вікі») – це своєрідна колекція взаємопов'язаних між собою записів. Це інформаційний осередок для швидкої гіпертекстової взаємодії, в якій розміщується текст (автоматично зберігається як гіпертекст). Суб'єкти освіти мають можливість реалізовувати проекти під певною назвою, самостійно розміщувати та редагувати власні напрацювання, судження, питання.

– «Вікіпедія» – це своєрідна модель гіпертексту, в якій кожен з його учасників має право на редагування інформації.

– «Netvibes» («Нетвібси») – віртуальні комп'ютерні робочі столи для суб'єктів навчання, які кожен учень і викладач формує самостійно, виходячи з власних потреб і звичок. Створений користувальницький інтерфейс має особисті налаштування для власного комп'ютера користувача даного сервісу.

– «Delicio» («Делішес») – за допомогою даного сервісу можна зберігати закладки на веб-сторінках. Наприклад, вся навчальна група може пройти реєстрацію і колективно зберігати закладки на найцікавіших ресурсах за певною темою, що вивчається з навчальної дисципліни, здійснюючи подорож по Інтернет. Особливо ефективно використання даного сервісу при виконанні проекту, що дозволяє спільно формувати інформаційний вузол.

– «Flickr» («Флікр») – має соціальне призначення і призначений для зберігання і подальшого спільного використання цифрових зображень (фотографії і картинки з досліджуваної теми). Можливо залишати коментарі, ключові слова і спільно використовувати в ході навчального процесу.

– «Youtube» («Ютуб») – також має соціальне значення, передбачає зберігання, перегляд, обговорення цифрових відеофрагментів. Дуже значимий сервіс при організації дослідницької, краєзнавчої роботи, обговоренні методичних аспектів організації навчальної діяльності.

Крім цього, є можливість використовувати сервіси, що базуються на системі протоколів Інтернет (стек протоколів ТС /IP : поштові (SMTP, POP3, IMAP4), гіпертекстові (HTTP), телекомунікаційні (Skype), передачі файлів (FTP). Цікавою є можливість використовувати різного роду спеціальне програмне забезпечення: програми обміну швидкими повідомленнями (Miranda IM, JIMM, ICQ, QIP, Mail.ru Агент, MSN Messenger, Yahoo Messenger), організації спілкування відвідувачів веб-сайту (форум, чат).

В перспективі наше дослідження буде спрямоване на вивчення впливу застосування Інтернет-ресурсів на результативність освітнього процесу з природничих наук.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна методика навчання біології: Навч. посібник / І.В.Мороз, А.В.Степанюк, О.Д.Гончар та ін.; / [За ред. І.В.Мороза]. К.: Либідь, 2006. 592 с.

2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Заг. ред. М. Грищенко. Київ, 2016. 40 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

3. Проблеми і перспективи розвитку онлайн-освіти : монографія / за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, С. І. Котенка. Суми : Сумський державний університет,

2023. 125 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/92574/1/Vasyl%ca%b9yeva.pdf>

4. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка. Суми : Сумський державний університет, 2022. 150 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89990/1/Vasylieva_education.pdf;jsessionid=51F36C196C42DCB48F69FB7CA8AD5AC4

УДК 373.5.091.33:57

Ольга Лазар, Галина Жирська
(Тернопіль)

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Розглянуто поняття мотивації (зовнішньої та внутрішньої) як засобу підвищення пізнавального інтересу й ефективності навчання предметів природничої освітньої галузі. Розкрито сутність навчальної мотивації як сукупності процесів, методів, засобів спонукання здобувачів освіти до продуктивної пізнавальної діяльності. Охарактеризовано такі засоби підвищення мотивації навчання природничих наук як проблемне навчання, дослідницька діяльність, інтерактивні технології навчання.

Ключові слова: мотивація, мотив навчання, навчальні предмети природничої освітньої галузі, проблемне навчання, дослідницька діяльність, інтерактивні технології навчання.

The concept of motivation (external and internal) as a means of increasing cognitive interest and effectiveness of teaching subjects in the natural sciences is considered. The essence of educational motivation is revealed as a set of processes, methods, and means of encouraging students to productive cognitive activity. The following means of increasing motivation in teaching natural sciences are characterized: problem-based learning, research activities, interactive learning technologies.

Key words: motivation, learning motive, educational subjects in the natural sciences, problem-based learning, research activities, interactive learning technologies.

Одним з найважливіших завдань сучасних педагогів є необхідність пробудження і розвиток у добувачів освіти інтересу до пізнання нового. У цих умовах важливого значення набуває мотивація навчання як важливий компонент освіти, від якої залежить не лише успішність школяра, глибина й міцність знань, але й бажання і готовність навчатися протягом усього життя. Це надзвичайно важливо для кожної людини, адже, згідно із сучасними дослідженнями, результати її діяльності тільки на 20 % залежать від інтелекту, а на 70-80 % – від мотивації.

Як зазначається у концепції Нової української школи, за останні роки дуже збільшився обсяг інформації у змісті шкільної освіти, оскільки значно зріс загальний інформаційний потік у світі. Тому матеріал підручників часто затеоретизований, переобтяжений другорядним фактологічним матеріалом. Відтак учні спроможні лише відтворювати фрагменти несистематизованих знань, проте часто не вміють застосовувати їх для вирішення життєвих проблем. Спосіб навчання в сучасній українській школі не мотивує дітей до навчання [4, с. 4].

Наука розглядає мотивацію як спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, що керує поведінкою людини, який визначає її організованість,

<i>Богдана Ткачук, Ірина Матковська</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ: ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ	48
<i>Богдана Ткачук, Ольга Чорнобрива</i> ЮВЕНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	51
<i>Вікторія Чумаченко, Оксана Ляхович</i> САНКЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИРУ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ	53
МИСТЕЦТВО	
<i>Ірина Винник</i> ВПЛИВ ТВОРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН УЧНІВ НУШ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	57
ПЕДАГОГІКА	
<i>Світлана Боченкова</i> ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ УРОКІВ У ШКОЛІ	60
<i>Юлія Вишинська, Андрій Усатий</i> ІННОВАТИКА У ВИВЧЕННІ ЛІТЕРАТУРИ: ПІДХОДИ, АКТУАЛЬНІСТЬ Й МЕТОДИ	65
<i>Роман Вітрук</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ	68
<i>Надія Деде</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКА ПЕРШОКЛАСНИКІВ НАРОДОЗНАВЧОЮ ЛЕКСИКОЮ	70
<i>Світлана Дудка</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	73
<i>Світлана Завелицька</i> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІГРОВИХ ПРИЙОМІВ	77
<i>Анна Заліська</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ ЕЙДЕТИКИ У ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ ОСНОВАМ МАТЕМАТИКИ	81
<i>Юлія Івановська, Людмила Арабаджи-Тіпенко</i> ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАНЯТТЯХ БІОЛОГІЇ	84
<i>Анастасія Козінцева</i> СТВОРЕННЯ МОТИВУЮЧОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ НАВЧАННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ	88
<i>Юлія Краєва</i> ІНТЕГРАЦІЯ SOFT SKILLS У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	90
<i>Ірина Лабіш, Галина Жирська</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	93
<i>Ольга Лазар, Галина Жирська</i> МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	97